

Залучення стейкхолдерів. Важливо включити всіх зацікавлених стейкхолдерів, таких як батьки, студенти, спільноти та інші, у процес розробки та впровадження реформ. Це сприяє більшій підтримці та легітимності реформи.

Моніторинг та оцінка. Система моніторингу та оцінки результатів реформи є ключовою для визначення її успішності. Порівняльний аналіз даних до та після впровадження з'ясувати, як реформа впливає на результати навчання та якість освіти.

Співвідношення з реальними потребами суспільства. Реформа повинна відповідати сучасним та майбутнім потребам суспільства, враховуючи зміни в технологіях, економіці та культурному контексті [1].

Так, глибокий аналіз потрібен критичним чинником для успішності реформи в освіті. Цей аналіз розуміє, які конкретні проблеми та виклики проблеми в системі освіти, і спрямовує реформу на вирішення цих проблем.

Глибокий аналіз потребує бути на першому етапі у розробці реформи, оскільки таким чином забезпечено, що реформа буде спрямована на вирішення конкретних проблем і призведе до покращення якості освіти та результатів навчання.

Список використаних джерел:

1. Реформа освіти та науки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-osviti>
2. Освітні реформи: місія, дійсність рефлексія. URL: https://lib.iitta.gov.ua/711911/1/ukr_pol_monograf_478_06.pdf
3. Нова українська школа: як відновити реформу. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2023/04/11/253724/>

Гресько Андрій Михайлович

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна
магістрант спеціальності 051 Економіка (Прикладна економіка)

Ціжма Юрій Іванович

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

У зв'язку із глобальною цифровою революцією розвиток цифрових технологій в сучасному світі стає об'єктивно невідворотнім процесом, який торкається усіх сфер життєдіяльності держави та суспільства.

Після тривалого застою в Україні, спричиненого подіями 1990-х рр., держава увійшла із запізненням у процес діджиталізації. Україні довелося здійснювати революційні стрибки у даній галузі, яким сприяли: євроінтеграція, спрямованість державної політики та збільшення цифрових компетентностей і

цифрової грамотності населення. Водночас актуальними перепонами даного процесу залишилися політичні та економічні кризи в державі та російсько-українська війна.

Основою для реалізації процесів діджиталізації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування є нормативно-правове забезпечення.

Чинне нормативне забезпечення діджиталізації складається з кількох десятків законодавчих та розпорядчих актів. Це спричиняє потребу кодифікації законів, які безпосередньо обумовлюють впровадження діджитал-процесів у суспільство та діяльність органів влади в Україні.

Законодавчим підґрунтям щодо державної політики інформатизації та діджиталізації органів влади в Україні є дія таких законів як: «Про Національну програму інформатизації», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», «Про державну таємницю», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні довірчі послуги» «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України»[1].

Нормативно-правове забезпечення впровадження діджитал-процесів в формування електронних урядів та органів влади територіальних громад регламентовано постановами і розпорядженнями Кабміну: «Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації»; «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні»; «Про схвалення концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів»; «Положення про Міністерство цифрової трансформації України»; «Порядок використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, установах та організаціях державної форми власності»; «Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» [2] та ін. Міністерство цифрової трансформації України визнано органом влади, який при координації Кабміну формує і реалізовує політику цифровізації у державі. Запровадження діджиталізації у владні структури територіальних громад покликано підвищити ефективність їх роботи.

Новітнім інструментом діджиталізації органів влади може стати штучний інтелект (ШІ), тому на часі є прийняття окремого закону з нормативного регулювання застосування технологій ШІ в діяльності органів влади. Водночас Кабміном схвалено Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні; та затверджено План заходів з реалізації розвитку штучного інтелекту в Україні на 2021–2024 роки. Міністерством цифрової трансформації розроблено «Дорожню карту з регулювання штучного інтелекту в Україні» [2]. При впровадженні ШІ в органи влади потрібно дотримувалися етичних аспектів, а саме: зробити алгоритми ШІ зрозумілими, донести, хто несе відповідальність за рішення ШІ у діяльності органів влади; підтримувати рівень конфіденційності та прозорості. Тому необхідно поетапне впровадження штучного інтелекту у владні структури

для оптимального створення функціональних інструментів та мінімізації ризиків[3].

Попри наявні труднощі в умовах війни та значні витрати на ВПК та загрози блекауту діджиталізація органів влади України і їх нормативне забезпечення буде продовжуватися. Нормативно-правове забезпечення діджиталізації органів влади та органів територіальних громад вже обумовлено базовими актами, які забезпечують функціонування діджитал-процесів в Україні. Вбачаємо, що необхідно кодифікувати чинне законодавство щодо регулювання діджиталізації в Україні.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (Дата звернення: 17.10.2023).
2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#n12> (Дата звернення: 19.10.2023).
3. Требик, Л.П. Штучний інтелект для трансформаційних змін державних інституцій та розвитку цифрового суспільства. Вісник національного університету цивільного захисту України, Серія «Державне управління». Вип.1 (14), 2021. С. 372 – 380. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/13679> (Дата звернення: 20.10.2023).

Дармосюк Валентина Миколаївна

Миколаївський національний аграрний університет, Україна
кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри вищої та прикладної математики

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЛЕКСІВ НА ОСНОВІ МЕТОДІВ МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ В УПРАВЛІННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Управління соціально-економічним розвитком територіальних громад є багатогранним завданням, яке включає численні змінні та невизначеності. Особи, які приймають рішення, мають робити усвідомлений вибір, розподіляти ресурси та планувати майбутнє, зважаючи на добробут своїх виборців. У цьому відношенні незамінними стали програмні комплекси, що базуються на математичній статистиці, наприклад, SAS, SPSS, S-PLUS, тощо. Ці інструменти допомагають перетворювати необроблені дані в корисну інформацію, що дозволяє приймати більш обґрунтовані та керовані даними рішення.

Програмні комплекси використовують математичну статистику для аналізу даних з різних джерел, таких як опитування, адміністративні записи та датчики. Застосовуючи статистичні методи, ці інструменти можуть виявляти тенденції, кореляції та аномалії, які можуть бути неочевидними під час ручного аналізу. Візуалізації, такі як діаграми та графіки, покращують інтерпретацію даних і комунікацію.